

KUER KE DHËTËM YENË TEKPINY CÛK AKÄÄC TËNË KÛC Ë PANTÛK KU AMÏKEENY

Alëc du yin tënë kÛcë mëcthook abën ku kÛc nhar ke kÛcdit Australia në kuçonydu ku mët ë luoi yic. Yen athiekic arët në thää ril kënjic thïn.

Ûok anyic tuaany de COVID-19 anÛj këdit ye rac tënë kÛcdit . Ûok alui arëtic wër thää thëer bï looi bï kÛcku nhar acin këreec yÛk kek në ÿan ken ë muÛÛk ë kÛcdit yiic.

Ciën këreec yÛk ku pialgup de kÛc kÛc niÛp ku kÛcdit Australia ee lon tuej da tÛ ë ÿo nhïim.

Lëk böth kë abï yin kony ë gël de kÛcdit Australia tënë tuaany de COVID-19.

Lëk kÛk tÛ tuej tënë webthiaat de [health.gov.au](https://www.health.gov.au) në “ bak de ka yenë ke rÛt kuçony cÛk”. Ûen ee yin rielpuÛu aya ba kuen tënë Industry Code for Visiting Residential Aged Care Homes during COVID-19 at <https://www.cota.org.au/policy/aged-care-reform/agedcarevisitors/>.

Ûok adhil buk gëk ka ÿo gël yith ë kÛc muk kek tède muÛÛk ë kÛcdit, në yith thÛn nhïim kekë awërej de yith ë muÛÛk de kÛcdit. yin alëu ba awërej yÛk në <https://www.health.gov.au/news/charter-of-aged-care-rights>

KUER KE DHËTEM YENË TEKPINY ÇOK AKÄÄC:

Yin alëu ba tekpiny çok akäac ku tiëët ë nyin ë röt në kuënyçök de kuër ke dhëtem ABËN

1. Ye yin röt yök keyi puçl guöp?

Yin adhil ba rëer baai na ye të bec yin guöp, na çok yin guöp nañ cīt ë tuaany kor. Yuöp ë diktordu ka panakimdun ë tuaany de wëei ku gëör luup ë nhom. Lëk ëke lon ye yin ë luçi de muçök ë kçcdit. Athëm de tuaany ë COVID-19 atö tënë kçc ë luçi de muçök ë kçcdit abën. cīt ë tuaany de COVID-19 alëu bïk ya ciët këkë ë juëël ku alëu bïk yiic nañ :

- atuöc
- yçol
- awëëi cekic
- tök ë röl
- aýarnhom
- mër ë ñör
- mër e thiëëp
- kuër ë wum
- ariëem ë rël
- ariëem ë yomthook
- yiëc
- lëëm ë puöu/ ñök
- ciën puöu ciëm

2. Dëk ë tuöm dun abirguöp ë juëël tō ke cō röt juiir ?

Na nhia yin ye ba ken y tënë tëde muçök ë kçcdit yin adhil bi yin toom në wël abirguöp ë juëël. Yin adhil ba kë nyooth tuömdun abirguöp ë juëël puçc berpiny kañ ya gam. Na yin acie lëu bïn toom në wël abirguöp ke yin adhil ba kë nyooth lon cïn yin puöl akimdun looi yilac kañ ya nyuçoth. Yök aye yin lëk aya ba röt çok atom në wël abirguöp na ye yin ken y tënë kçcdit ë ruäai ku mëth në bëël adöc ken yiic.

3. Dëk ë yin nyic të bïn ken ydu ya looi ke cïn këreec yök thïn të lëu yen röt?

Të bïn kony në tøk ë yic de tekpiny ë tuaany de COVID-19, yok aye yin lëk (yöök) ba:

- caw (lok) cinku në athabun ku pïu në ka cīt amuçonymuço ny ke ka wec yi cin në kë looi kōu në mäu :

» në göl de ku thökde kennydu

» ke yin ɲoot ka ca thök ë jam (röm) kekë raan ciëŋ thïn, cïtmen de kuɔɔny den në mïïth ken

» në kaam de kë looi akäl tökic

- nyuɔɔth ë kë nyooth yen lon ye yin ku amïkeeney abën tö ke yin cïn ke tuöm de wë l abirguöp ë juëël ë 2020.
- ɣɔɔl ka tïim në kõŋdu yic ka mëndil, tääu mëndil cïn rot weec në bin yic emitönë, ku caw (lok) cinku.
- acïn kɔc wër amïkeeney kerou ye keny tënë raan tök ciëŋ thïn
- këny ë raan dun ë ruääi në ɣööt ken yiic, ɣän tö aɣeer, ka ɣän cï kek pocthook në akut muk yen
- pël ɣän amatnhïim ë juääc
- luööl ë mec ë rötwei nhom të lëu yen rot

Yin adhil ba reër baain na, në nin ke 14 cï wan yiic, yin aci:

- lo dhuk baai dö tö ë wër kōu ka
- yic thiök kekë raan bec në tuaany de COVID-19

Yin apuoth ba tö në wëk ka lël ë rötwei yic ku acie këny kuat ë raan dö.

Kɔc ë luɔɔi abën ku amïkeeney apuoth bïk kakən ë jam ya gam tenë akut muk tëde muöök ë kɔcdït.

4. Dëk ë yin nɔŋ mïth kek kɔny kekë yin?

Yin akɔɔr ba tïŋ na ye mïth lëu bïk kɔny kekë yin ke yin ɲoot ë kën lo tënë RACF. Na ye kek puöl, yin akɔɔr ba nyin ya tïit ë mïth kek tö ke yiln ku looi apuoth bïk mec ë rötwei ku luup ë nhom ë tiit de acuɔl roor ua buɔɔth cök.

5. Dëk ë yin nyic lööŋ kek luui tëde muöök ë raan dun nhia?

Kuat akutnhom ë kuɔɔny aye thiëec ba ya jam kekë kɔc ke tö thïn ku kɔc ë mëc ken thook në biäk de lööŋ thiääk ke kɔny. Kek akɔɔr bïk yin ya but ë luup tënë kuat ëka cï röt geer. Yin abi ya kɔɔr ba:

- gam ë yith dhuk ëka thiëc nhïim tënë athiëec athëm në biäk de këɛɛc yök tënë tuaany ë COVID-19
- nyuɔɔthë kë nyooth yic de tuööm ë wël abirguöp ë juëël 2020
- buɔɔth lööŋ amikeeny cök

Yin apuoth ba luup ë nhom de akuma ë state ka territory du cïmen ye ka kɔɔr röt geer tëde ɣän ë muöök ë kɔcdït ku juääc

6. Dëk ë yïn nyic të yenë rëer thïn ke kɔc jam kekë raandu nhiaal na cï röm gël?

Ëë thää lik kɔk akutnhom looi luoi alëu bï röm ya gël. Cïtmen de, na ye të nɔŋ tuaany cï löny të yen cien ka në baai löŋ ë.

Yok aye akutnhïim muk yän ë muöök ë kɔcdit rielpuöth ku kɔc ruääi kake bik luui atök në kuɔny de yïn ba ya tö keyï jam kekë raandun nhïar.

Na nɔŋ nëk diëer yïn në biäk ke keny ka muöök ë raan mëëth wek ka raan de kɔc machok, cɔl :

- Older Persons Advocacy Network (OPAN) në 1800 700 600 ka
- këny webthiaat den ë www.opan.com.au.

OPAN alëu bï luui kekë yïn ku akutnhom muk tëde muöök ë kɔcdit. Kuɔny kân acïn wëu thiëc thïn ku ee ya kë nyic ŋek ë rɔt. tëdö, yïn alëu ba Aged Care Quality ku Safety Commission (ACQSC) cɔl në 1800 951 822 ka ë agedcarequality.gov.au.

Na nɔŋ yïn kuat ëkë nëk adieer yïn në biäk de pialgup tënë tuaany ë nhom de math ka raan ë kɔc machok cɔl laany ë kuɔny de tuaany ë COVID-19 cïn wëu ye thiëc tënë kɔcdit cï ŋuëën ke Australia në 1800 171 866.

Yok akɔɔr kuɔnydu

App ë COVIDSafe acïn wëu ye cuatpiny. Tëëu nhial ë app ee kë lëu yïn ba looi bï kony ë gël de kɔckuk machok, mëth ku kɔc ë baai. Yïn alëu ba kony ë luëk de pïir ë kɔc ke baai Australia kɔk nɔŋjic kɔc kek muk yïn ke. Të kɔc ë baai Australia juëc röt döör në app de COVIDSafe, ke yok alëu buk tuaany dac ya yök cök.

Në lëk ë mëktëp abën, këk ë kuny ë röt ku nyuuth, nem www.health.gov.au